


ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
เพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด 3.41 จำนวนจังหวัดคุ้มครองสิทธิของประชาชนตามกฎหมายด้านส่งเสริมสุขภาพ
และอนามัยสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

 **กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**

การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัดจำนวนจังหวัดคุ้มครองสิทธิของประชาชนตามกฎหมายด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

- กลุ่มผู้รับบริการในปัจจุบัน ได้แก่ วัยรุ่นและประชาชนทั่วไป หน่วยงานของรัฐ (อปท./สสจ./สสอ./ท้องถิ่นจังหวัด) และองค์กรภาคเอกชน
- กลุ่มผู้รับบริการที่พึงมีในอนาคต ได้แก่ วัยรุ่นและประชาชนทั่วไป หน่วยงานของรัฐ (อปท./สสจ./สสอ./ท้องถิ่นจังหวัด) และองค์กรภาคเอกชน ที่ยังไม่เคยได้รับบริการและเข้าถึงบริการ
- กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 1) ส่วนกลาง ได้แก่ ผู้บริหาร/ผู้บังคับบัญชา, หน่วยงานราชการร่วม 2) ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล ท้องถิ่นจังหวัด 3) สถาบันทางการศึกษา ได้แก่ โรงเรียน กศน. 4) อื่น ๆ ได้แก่ องค์กรอิสระภายใต้กำกับรัฐ กลุ่มเครือข่าย องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาชน

 **ความต้องการ/ความคาดหวัง**

ความต้องการและความคาดหวังของศูนย์อนามัยและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ มีดังนี้

1. การจัดสรรงบประมาณให้แก่ศูนย์อนามัยเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559
2. สนับสนุนคู่มือ/แนวปฏิบัติ/แนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559
3. การเน้นย้ำความสำคัญในการจัดบริการเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น เช่น ในเวทีการประชุมในระดับกระทรวงและการประชุมร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่น ๆ
4. การเพิ่มอัตรากำลังของสำนักฯ ในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขเพื่อช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักฯ ดังนี้

- การจัดทำข้อมูลวิชาการประกอบการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการผลักดันสิทธิประโยชน์
- การพัฒนาฐานข้อมูลด้านอนามัยการเจริญพันธุ์
- การพัฒนาความร่วมมือทางด้านวิชาการและการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านประชากรและอนามัยการเจริญพันธุ์ระหว่างประเทศ

ความผูกพัน

การสร้าง ความผูกพันในองค์กร ระหว่างองค์กร และภาคีเครือข่าย เป็นความผูกพันที่รักษาไว้ โดยมุ่งสร้างความผูกพันให้เกิดขึ้นกับบุคลากรและภาคีเครือข่ายให้ได้มากที่สุด และส่งเสริมให้บุคลากรทำงานด้วยความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

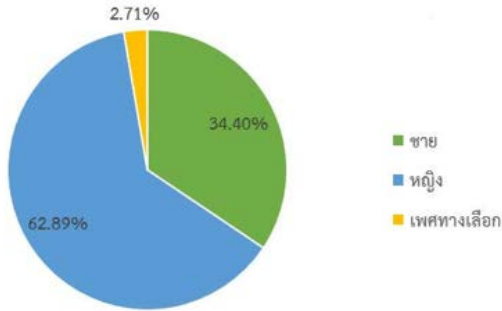
กรมอนามัย โดยสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ มีการส่งเสริมความผูกพันระหว่างองค์กรกับภาคีเครือข่ายผ่านหลายช่องทาง ทั้งทางด้านการจัดประชุมหารือหรือการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 กับบุคลากรในหน่วยงานและภาคีเครือข่าย มีการพัฒนาช่องทางการสื่อสารและส่งเสริมความผูกพันกับวัยรุ่นและภาคีเครือข่ายผ่านช่องทาง Line Official Teen Club, Line กลุ่ม พ.ร.บ.ศุนย์อนามัย, Line กลุ่ม พ.ร.บ.จังหวัด และกลุ่ม KM วัยรุ่น (สอพ.+ศอ.)



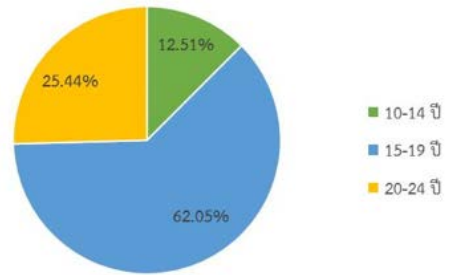
ความพึงพอใจ/ความไม่พึงพอใจ

ความพึงพอใจของผู้รับบริการสุขภาพ ณ สถานบริการตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานบริการ และการดำเนินการของสถานบริการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

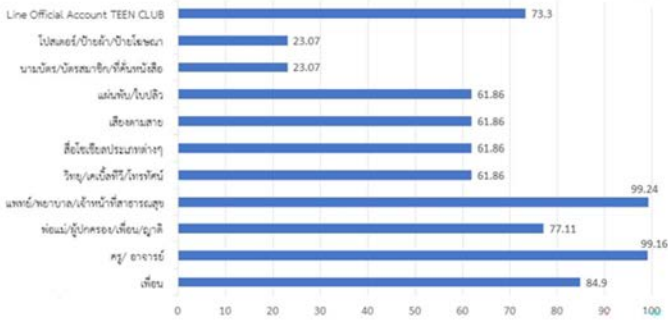
ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ



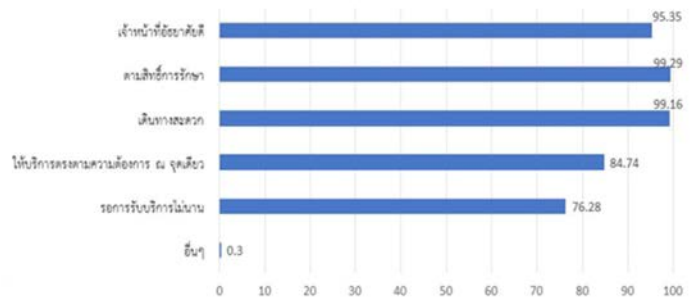
ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ



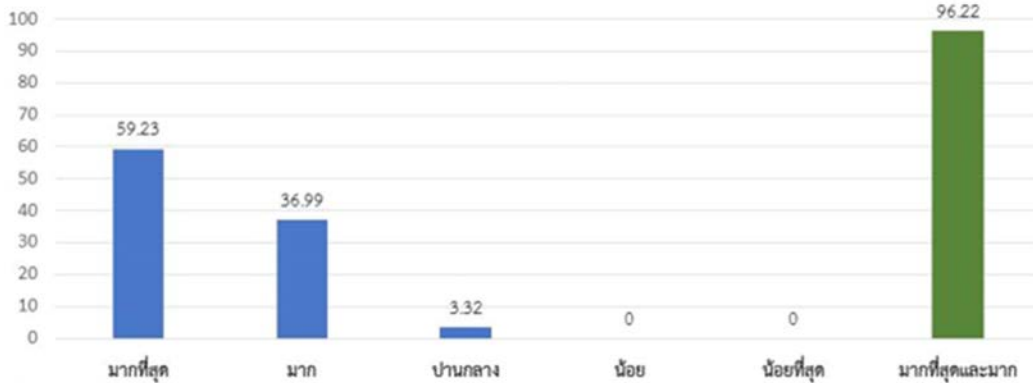
ร้อยละแหล่งข้อมูลการรับรู้บริการสุขภาพของวัยรุ่น



ร้อยละเหตุผลที่เลือกใช้บริการ



ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ



ข้อมูลจาก YFHS Application
ผู้ตอบข้อมูลทั้งหมด จำนวน 2,622 คน

ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการในวัยรุ่นจากกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่น ตามแนววิถีชีวิตวิถีใหม่ในยุคดิจิทัล สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้จัดประชุมออนไลน์ผ่านกิจกรรม “Teen voice : พลังเสียงของวัยรุ่น ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์อย่างมีส่วนร่วม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟัง ปัญหา/อุปสรรค และผลกระทบต่อส่งเสริมสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นจากสถานการณ์โรคโควิด-19 และความคาดหวังต่อรูปแบบการสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นตามแนววิถีชีวิตวิถีใหม่ในยุคดิจิทัล ให้ตรงกับความต้องการของวัยรุ่นและเยาวชนและเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย ผู้แทนสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดและอำเภอ ผู้แทนชมรม เด็กและเยาวชนดีเด่น สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้แทนชมรมเด็กและเยาวชนดีเด่น แห่งชาติและผู้ทำคุณประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน และนักวิชาการสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยมีข้อสรุป สำคัญ ดังนี้

1. ข้อเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นที่มีความสนใจ โดยประเด็นที่ถูกพูดถึง มากที่สุด คือ ความหลากหลายทางเพศ (LGBT) การสื่อสารสร้างความเข้าใจว่าความหลากหลายทางเพศไม่ใช่เรื่อง ผิดปกติ ไม่ได้เป็นโรค ไม่ได้มีปัญหาทางจิต ปลูกฝังการให้เกียรติและการยอมรับ การไม่บูลลี่ (Bully) การสร้างความ เท่าเทียมไม่แบ่งแยกในการรับบริการสุขภาพ การสื่อสารเชิงบวกในเรื่องเพศและเรื่องของวัยรุ่น โดยมีการปรับทัศนคติ และการสื่อสารสร้างความเข้าใจของพ่อแม่ ผู้ปกครอง คนในครอบครัว ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจวัยรุ่นมากขึ้น สำหรับประเด็นอื่น ๆ ที่วัยรุ่นและเยาวชนมีความสนใจ เช่น สิทธิในการปกป้องตนเองจาก การสัมผัสร่างกาย ควรมีการให้ความรู้ตั้งแต่เด็กในระดับประถมศึกษา และสื่อสารกับพ่อแม่/ผู้ปกครองให้รับทราบด้วย ความรู้เรื่องเพศศึกษา โดยให้แต่ละโรงเรียนสอนเนื้อหาที่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันและมีสื่อการสอน ที่สามารถจับต้องได้เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ การใช้ถุงยางอนามัย การใช้ผ้าอนามัย ที่ถูกวิธีและสามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริงในชีวิตประจำวัน

2. รูปแบบการสื่อสารที่วัยรุ่นสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ควรเป็นสื่อที่สั้นกระชับ เข้าใจง่าย ไม่อัดแน่น ด้วยเนื้อหา มีความสนุกสนานตื่นเต้น มีความยืดหยุ่นที่ไม่เป็นทางการมากเกินไป และมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น Tik Tok, แชนแนล Twitter, Facebook, YouTube, Instagram, Clubhouse, Webpage, Line เป็นต้น 2) สื่อบุคคลที่มีอิทธิพลทางสังคม เช่น Influencer, Gamer, Blogger, เพจคนดังต่าง ๆ เป็นต้น 3) สื่อสร้างความสนุกสนาน เช่น Board Game การมีโฆษณาในเกมส์ เป็นต้น

3. รูปแบบการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่น โดยรูปแบบที่ถูกเสนอมากที่สุด คือ สายด่วนให้คำปรึกษา การมี Webpage ที่วัยรุ่นสามารถ Inbox ติดต่อขอรับบริการสุขภาพเพื่อลดการรอคอย

หรือขอรับเวชภัณฑ์คุมกำเนิด และให้มีการจัดส่งเวชภัณฑ์คุมกำเนิดไปให้ที่บ้านได้ด้วย การใช้ TEEN CLUB ในการให้วัยรุ่นเข้าสู่ระบบการช่วยเหลือ ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน และบางคนให้ข้อมูลว่าการ Walk in เข้ารับบริการ ที่สถานบริการสาธารณสุข เพื่อพูดคุยกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโดยตรงนั้น จะเป็นการสร้างความมั่นใจในการได้รับการดูแลช่วยเหลือมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ตัวแทนวัยรุ่นและเยาวชนที่เข้าร่วมประชุมยังมีข้อเสนอเพิ่มเติมที่ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยยกระดับหรือพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เกี่ยวกับวัยรุ่นและเยาวชนมากยิ่งขึ้น โดยประเด็นที่ถูกพูดถึงมากที่สุด คือ การผลักดันและสนับสนุนการแจกจ่ายอนามัยฟรีและมีคุณภาพดีในสถานศึกษา สนับสนุนการเข้าถึงเวชภัณฑ์ ทุกรายอนามัยทุกชนิด (ทุกรายอนามัย ทุกรายอนามัยสตรี ทุกรายอนามัยนิ้ว) วัยรุ่นควรได้รับสิทธิอย่างเท่าเทียม เพียงพอ เข้าถึงได้ง่าย สะดวก และไม่มีค่าใช้จ่าย โดยให้เป็นสิทธิด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับการผลักดันให้วัยรุ่นมีสิทธิตัดสินใจในการเข้ารับการรักษาปัญหาด้านสุขภาพจิตได้ด้วยตนเองโดยที่ไม่ต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง เนื่องจากต้องการความเป็นส่วนตัว หรือบางครั้งทำให้ถูกตีตราจากผู้ปกครองว่าจิตผิดปกติ การให้มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำฝ่ายอนามัยโรงเรียน เพื่อให้คำปรึกษากับนักเรียนได้โดยตรง การให้หมอพร้อม มีความรู้เรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์และมีช่องทางการติดต่อหน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพทางเพศ และการสื่อสาร ปรับทัศนคติเกี่ยวกับเรื่อง Sex Toy ที่สังคมไทยยังมองว่าไม่ถูกต้องหรือเป็นสิ่งที่ไม่ดี